

ת"פ 32819/11/15 - מדינת ישראל נגד נאדר נאצר

בית המשפט המחוזי בירושלים
ת"פ 32819-11-15 מדינת ישראל נ' נאצר(עציר)

בפני כב' השופט דניאל טפרברג
המאשימה
מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים
נגד
הנאשם
נאדר נאצר (עציר)
ע"י ב"כ עו"ד מוחמד מחמוד ועו"ד לאה צמל

גזר דין

הנאשם הודה והורשע בעבירות הנוגעות למעשים הקשורים בהפרות סדר.

הנאשם, יליד 1993, כיום כבן 23 ו-9 חודשים (להלן - הנאשם), הורשע על פי הודאתו ובמסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן בשלושה אישומים:

אישום ראשון

סיוע לייצור נשק - עבירה לפי סעיף 144(ב) בצירוף סעיף 31 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן - החוק).
הצתה - עבירה לפי סעיף 448 לחוק.

ניסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות - עבירה לפי סעיף 274(1), (2) בצירוף סעיף 25 לחוק.
התפרעות - עבירה לפי סעיף 152 לחוק.

אישום שני

ניסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות - עבירה לפי סעיף 274(1), (2) בצירוף סעיף 25 לחוק.
התפרעות - עבירה לפי סעיף 152 לחוק.

אישום שלישי

הפרעה לשוטר בנסיבות מחמירות - עבירה לפי סעיף 275א לחוק.
עמוד 1

התפרעות - עבירה לפי סעיף 152 לחוק.

נסיבות האישום הראשון הן כדלקמן:

בסמוך לאחר מותו של המפגע אחמד אבו שעבאן (להן - שעבאן), שביצע את הפיגוע בתחנה המרכזית בירושלים ביום 14.10.15, בשעות הערב, נפגש הנאשם יחד עם מועתז סיורי ומאלק שוויקי (להלן - מועתז ומאלק), בביתו של שעבאן בראס על עמוד בירושלים. בנסיבות אלה ובסמוך לכך, נסעו הנאשם, מועתז ומאלק לתחנת הדלק אבו דיס ורכשו בנזין. הנאשם סייע למועתז ומאלק לייצר מספר רב של בקבוקי תבערה בכך שהביא להם סרט דביק. הנאשם, מועתז ומאלק לקחו את בקבוקי התבערה לשכונת נג'דה הסמוכה לכיכר, והתאספו יחד עם צעירים נוספים לצורך הפרת הסדר בכיכר ויידוי אבנים ובקבוקי תבערה לעבר כוחות הביטחון. בהמשך, על מנת לארוב לכוחות הביטחון, חסם הנאשם את הכביש הסמוך לכיכר בפחי אשפה בשכונת נג'דה הסמוכה לכיכר. כאשר הגיעו לכיכר כלי רכב של כוחות הביטחון, יידו המתפרעים, כשהם רעולי פנים, אבנים ובקבוקי תבערה, שיצרו מועתז ומאלק בסיוע הנאשם, לעבר כלי הרכב ממרחק של כ- 20 מטרים. בקבוקי התבערה שהוצתו ונזרקו על ידי אחרים פגעו בכלי רכב של המשטרה. במעשים אלה, סייע הנאשם לייצר נשק בלא רשום על פי דין, שילח בצוותא חדא, אש במזיד בדבר לא לו, ניסה הנאשם, בצוותא חדא, לתקוף שוטרים בעת מילוי תפקידם כחוק, תוך שהוא מזוין בנשק קר וכן השתתף בהתקהלות אסורה שהחלו לבצע בה את מטרותיה בהפרת השלום שיש בה להטיל אימה על הציבור. כל זאת ממניע לאומני.

נסיבות האישום השני הן כדלקמן:

כשבועיים עובר ליום 8.10.15, דהיינו, בסוף 9/15, בסמוך לשעה 20:30, נפגש הנאשם עם אנס אבו מיאלה וצעירים נוספים (להלן - האחרים), בכיכר אלנח'יל בראס אל עמוד בירושלים (להלן - הכיכר), לצורך הפרת סדר שכוונו נגד כוחות הביטחון. בהמשך, בסמוך לשעה 21:00, הגיעו לכיכר כוחות ביטחון בשני ג'יפים משטריים מסוג מיצובישי פג'רו השייכים למשמר הגבול. הנאשם יידה אבנים לעבר כלי כוחות הביטחון כשהוא רעול פנים בעוד האחרים כשהם רעולי פנים, יידו אבנים ובקבוקי תבערה לעבר כוחות הביטחון בכיכר ממרחק של כ- 30-50 מטרים. במעשים אלה, יידה הנאשם, בצוותא חדא, אבן לעבר כלי רכב נוסע באופן שיש בו כדי לסכן את בטיחותו של הנוסע בכלי התחבורה או את מי שנמצא בקרבת כלי התחבורה; ניסה הנאשם, בצוותא חדא, לתקוף שוטרים בעת מילוי תפקידם כחוק, תוך שהוא מזוין בנשק קר וכן השתתף בהתקהלות אסורה שהחלו לבצע בה את מטרותיה בהפרת השלום שיש בה להטיל אימה על הציבור. כל זאת ממניע לאומני.

נסיבות האישום השלישי הן כדלקמן:

ביום 5.10.15, בעקבות מותו של המפגע פאדי עלון, שביצע פיגוע דקירה ביום 4.10.15 בירושלים, נסע הנאשם בשעות הצהריים יחד עם מאלק שוויקי, מונתסר סלאמה, אברהים שוויקי וקרוב משפחה של מונתסר סלאמה (להלן - האחרים), לשעפט לנחם את אביו של פאדי עלון. בהמשך, בסמוך לשעה 15:30 לאחר שהנאשם והאחרים יצאו מבית משפחת עלון, הבחינו בהפרת סדר בה השתתפו עשרות צעירים שהתרחשו בשעפט ושכוונו כלפי כוחות הביטחון במקום. האחרים הצטרפו להתפרעות ויידו אבנים ממרחק של כ- 80 מטרים לעבר כוחות הביטחון, בעוד הנאשם ממתין ברכבו. בהמשך, נסעו הנאשם והאחרים לבית משפחת המחבל פאדי עלון בעיסוויה. כאשר הגיעו הנאשם והאחרים למקום הבחינו, כי ישנם הפרות סדר שכוונו כלפי כוחות הביטחון בעיסוויה. הנאשם והאחרים הצטרפו להתפרעות ויידו אבנים

ממרחק של כ- 50 עד 70 מ' לעבר כוחות הביטחון ורכב מכת"ז משטרתי שנועד לפיזור הפגנות שהיו במקום. במעשיו, יידה הנאשם, בצוותא חדא אבנים לעבר שוטר וכלי משטרתי במטרה להפריע לשוטר כשהוא ממלא את תפקידו כחוק או להכשילו בכך; וכן השתתף בשתי הזדמנויות שונות, בהתקהלות אסורה, שהחלו לבצע בה את מטרתה בהפרת השלום שיש בה להטיל אימה על הציבור. כל זאת ממניע לאומני.

הצדדים לא באו להסכמה או להסדר לעניין העונש, לאחר שהוגש תסקיר שירות המבחן למבוגרים, טענו הצדדים לעונש באופן חופשי ויש ליתן גזר דין.

תסקיר שירות המבחן

הנאשם יליד 2/93, כיום כבן 23 ו-9 חודשים, שני מתוך 5 ילדים, רווק ללא ילדים. נולד וגדל במזרח ירושלים. אביו מוכר על ידי המוסד לביטוח לאומי על רקע נפשי ואמו עקרת בית. לדברי הנאשם, הוא נשר מהמסגרת הלימודים לפני שהשלים 12 שנות לימוד, והשתלב בשוק העבודה מגיל צעיר. הוא שולט בשפה העברית ברמה סבירה, ובשנים האחרונות עבד בעבודות מזדמנות, לרבות בתחום המזון. לנאשם אין הרשעות קודמות.

הנאשם הודה חלקית בביצוע העבירות, טען שלקח חלק מזערי בהתפרעויות השונות, ונמנע מלקחת אחריות מלאה על מעשיו. שירות המבחן התקשה להבין את הדינאמיקה לביצוע העבירות.

באשר להערכת הסיכון לעבריינות וסיכויי השיקום, שירות המבחן התרשם, כי הנאשם נעדר שאיפות או תוכניות להתפתחות אישית ומקצועית, זאת לצד התרשמות, כי הנאשם הושפע באופן משמעותי מהמתיחות ששררה באותה עת וחוה לחץ מוגבר מהסביבה החיצונית. הנאשם התקשה לבחון את התנהלותו באופן ביקורתי ובוגר, הרושם הוא שהנאשם נעדר רשתות תמיכה מספקות, בעל דימוי עצמי נמוך ותחושת חוסר מסוגלות כללית.

בגורמי סיכוי צוינו שאיפתו של הנאשם לתפקוד תקין, הצהרה על כוונותיו לניהול אורח חיים נורמטיבי, וטענת הנאשם, כי הפיק לקחים ממעצרו הנוכחי.

בגורמי סיכון צוינו נסיבות חייו, העדר השכלה ותעסוקה קבועה ורציפה, וקשיי התמודדות במסגרת חייו, בין היתר, על רקע מאפייני אישיותו המאופיינים בנטייה לחיפוש פתרונות מהירים למצוקות ללא תכנון לטווח ארוך, לצד עמדתיו באשר לביצוע העבירות. כל אלה הביאו את שירות המבחן להתרשמות, כי קיימת רמת סיכון להישנות התנהגות פורצת גבולות.

המלצת שירות המבחן היתה, בהתחשב במספר העבירות המיוחסות לנאשם וחומרתן, להטיל על הנאשם עונש מאסר מאחורי סורג ובריח. שירות המבחן העריך, כי עונש כזה עשוי להוות גורם מרתיע ומציב גבולות ברמה מסוימת עבור הנאשם. כן הומלץ להטיל על הנאשם עונשים מותנים ארוכים ומרתיעים, שעשויים להפחית את הסיכונים להישנות התנהגות פורצת גבולות עתידית.

טיעוני המאשימה לעונש

מדובר בחלק מפרשייה שכללה 18 מעורבים שונים, כולם תושבי ראס אל עמוד, שנעצרו יחד בגין התארגנות לייצור בקבוקי תבערה וידויים כלפי כוחות הבטחון.

אין מדובר במקרה שבו הנאשם נסחף אחרי המון מתפרע, אלא במקרה שבו הנאשם קשר קשר עם אחרים על מנת להתפרע וליידות בקבוקי תבערה לעבר כוחות הביטחון ואף סייע להם ביצור של בקבוקי התבערה עצמם, תוך חלוקת עבודה: חלק יחסמו את הכביש באופן שיכלאו את כוחות הביטחון; באופן שיאפשר לאחרים ליידות אבנים ובקבוקי תבערה ממרחק קצר מאוד.

לשיטת המאשימה מתחמי הענישה ההולמים באישומים השונים הם כדלקמן:

באישום הראשון בין 4 ל-7 שנות מאסר.

באישום השני שהוא חמור יותר מהשלישי, שכן יש מרכיב של תכנון, הנאשם היה רעול פנים וידו אבנים וכן בקבוקי תבערה ממרחק של 30-50 מטרים. באישום זה ביקשה המאשימה לקבוע מתחם ענישה שנע בין 15 ל-30 חודשים.

באישום השלישי שהוא פחות חמור שכן נעדר מרכיב של תכנון, והנאשם רק הצטרף להתפרעות קיימת, וידו רק אבנים ולא בקבוקי תבערה, אולם עקב הנסיבות המחמירות נטען, שמתחם הענישה ההולם נע בין 15 עד 30 חודשי מאסר.

לשיטת המאשימה, חישוב מתמטי היה מביא ל-7 שנות מאסר בפועל, אולם בהתחשב בגזרי הדין האחרים בפרשה, הגם שאינם חלוטים, יש לחפוף את הענישה המתחייבת מכל אירוע בנפרד לעונש מאסר אחד וקנס שנובע מהסכנה שבה העמיד הנאשם את כוחות הבטחון.

המאשימה הגישה טבלה ובה פירוט העבירות והעונשים שהוטלו על נאשמים אחרים בפרשה, בהם ביקשה להתחשב, ובהתחשב בכך ביקשה להטיל על הנאשם עונש כולל בכל האישומים, שיעמוד על 5 שנות מאסר בפועל (ע' 19 ש' 2 וש' 28). לשיטת המאשימה, היות והנאשם נעדר עבר פלילי היה מקום למקמו בתחתית מתחם הענישה. מנגד טענה המאשימה, שמהתסקיר עולה, שאין הפנמה של מעשיו ואין אלמנט של חרטה או שיקום, ולכן יש למקם את הנאשם מעל תחתית המתחם אולם עדיין במסגרת השליש התחתון שלו.

טיעוני ב"כ הנאשם לעונש - עו"ד לאה צמל

הנאשם גמר לימודיו בלימודי טבחיות ועבד כמה שנים כטבח במסעדות יוקרה. עד לאירועים בכתב האישום לא היה מעורב בהפרות סדר. לנאשם אין מעורבות קודמת בהפרות סדר. הנאשם חדש בשכונה בה הוא גר. באישום הראשון, הוא סייע לייצר מספר בקבוקי תבערה אך הסיוע שלו התמצא בהבאת סרט דביק. הנאשם אינו יודע להכין בקבוק תבערה. הנאשם השתתף בחסימת הכביש בפחי אשפה והמתפרעים ידו אבנים ובקבוקי תבערה נגד כוחות הבטחון, אך הנאשם לא ידה בקבוקי תבערה. הנאשם הוא פעיל בצוותא. כוחות הביטחון עורכים ומוגנים היטב כנגד הפרות סדר

כאלה. באישום השני, הנאשם השתתף בזריקת אבנים במרחק של 30 עד 50 מטר. לא היתה מעורבות של בקבוקי תבערה. באישום השלישי, האחרים הצטרפו להפרות סדר בשעפט והנאשם החזיק את עצמו וישב ברכבו. בהמשך נסעו לעיסווייה לנחם ולהביע השתתפות בצער המשפחה כפי שנהוג, וגם שם היו הפרות סדר והנאשם והאחרים הצטרפו, והנאשם יידה אבנים כלפי רכב ממוגן מאוד. העובדה שהנאשם היה רעול פנים היא ניטרלית, אם כנגד גז, או כי לא רצה להזדהות כמי שמתתף באירועים כאלה. האמור בכתב האישום מתיישב עם טענת הנאשם, כי לקח חלק מזערי בהתפרעויות השונות. יש להביא בחשבון את התקופה שבה הנאשם כבר יושב בכלא, וחובה לראות את פני העתיד ולהפוך את הנאשם למועיל בחברה. מדובר בבחור צעיר שזו העבירה הראשונה שביצע ויש ליתן לו הזדמנות לחזור לתפקוד תקין. על הנאשם ליתן את הדין אך באופן מדוד.

טיעוני ב"כ הנאשם לעונש - עו"ד מחמוד

במקרים האחרים אליהם מפנה המאשימה, מדובר היה בעבירות אחרות חמורות יותר של ייצור ונשיאת נשק, שהעונש בגין חמור בהרבה. הטבלה שהגישה המאשימה אינה משקפת ויש לבחון את העובדות ולהיות ערים להבדלים. בעניין נג'אר ת.פ. 20811-11-15, נפסקו על ידי מותב זה 30 חודשי מאסר והתיק קבוע לדיון בערעור בחודש 1/17. בפרשת נג'אר היה מדובר על ניסיון תקיפה, ידיו אבן וייצור, שם היה מדובר על מקרה יותר חמור, ואילו כאן מה שהיה זה סיוע שקנה סרט דביק. הנאשם לא זרק בקבוק תבערה. אין מקום לקבוע מתחום ענישה לכל אישום. מדובר על אירועים שהיו צמודים אחד לשני, בתאריכים 5.10, 8.10 ו-14.10 וניתן לקבוע עונש על מתחם אחד.

לשיטת ב"כ הנאשם המתחם הכולל של כל האירועים נע בין 8 עד 18 חודשי מאסר בפועל, לאחר שמאזנים בין הנאשם לבין האחרים בפרשה, ובהתחשב בכל השינויים המהותיים בין מקרה זה למקרים האחרים.

אירוע אחד או מספר אירועים

במקרה דנן, כתב האישום כולל מספר אישומים, ולכן על בית המשפט לקבוע תחילה האם הן מהוות אירוע אחד או כמה אירועים נפרדים. אם מדובר באירוע אחד, ימשיך ביהמ"ש 'כרגיל', אל שני השלבים הבאים, קרי, יקבע מתחם ענישה לאירוע כולו ויגזור עונש כולל לכל העבירות הקשורות לאותו אירוע (סעיף 40ג(א) לחוק העונשין). לעומת זאת, במידה וביהמ"ש מצא, כי בעבירות שבהן הורשע הנאשם מדובר בכמה אירועים, יקבע עונש הולם לכל אירוע בנפרד, ולאחר מכן יוכל לגזור עונש נפרד לכל אירוע (בד בבד עם קביעה האם ירוצו העונשים בחופף או במצטבר), או עונש כולל לאירועים כולם (סעיף 40ג(ב) לחוק העונשין).

בין הצדדים מחלוקת בשאלה האם מדובר באירוע אחד או בכמה אירועים. יחד עם זאת המאשימה הסכימה להסתפק "בגזר דין אחד" (ע' 19 ש' 28).

בע"פ 4910/13 **אחמד בני ג'אבר נ' מדינת ישראל** (29.10.14) נקבע, כי בשלב הראשון, לצורך המענה על השאלה האם תרחיש עובדתי מסוים מהווה "אירוע אחד" או "כמה אירועים", על ביהמ"ש להפעיל אך ורק את המבחן הצורני-עובדתי הבוחן, האם עבירות שבוצעו ברצף ובסמיכות יחסית של זמן ומקום ניתנות להפרדה, או שמא מדובר במכלול אחד של פעולות שמאופיינות במחשבה פלילית אחת ובתכנון פלילי אחד. זהו המבחן הידוע כ"מבחן הקשר ההדוק",

הבוחן האם לפנינו תכנית עבריינית אחת, כך שאין יכולת, מבחינה צורנית, לפצל את העבירו למעשים נפרדים, או שמא אין קשר בין האישומים.

בשלב השני, לאחר שביהמ"ש יקבע האם התרחיש העובדתי שלפניו מורכב מ"אירוע אחד" או מ"כמה אירועים", עובר ביהמ"ש לשלב המהותי של מלאכת הענישה, במסגרתו עליו לקבוע את מתחם הענישה ההולם ביחס לכל אירוע ולגזור את העונש הראוי בנסיבות הקונקרטיות של כל אירוע. בשלב זה יש לשוב ולבחון כל אירוע בהתאם למבחן המהותי-מוסרי ולקבוע האם יש לפצל כל אירוע למספר מעשים, על כל הנובע מקביעה זו במישור העונשי.

בת.פ. 609-12-15 **מדינת ישראל נ' דנדיס ואח'** (22.9.16) קבע כב' הנשיא אהרן פרקש, במסכת עובדתית דומה לזו שלפני, כי מדובר במספר אירועים.

הסוגיה של אירוע אחד או כמה אירועים היא סבוכה וישנן גישות שונות לטיפול בה. כך למשל בע"פ 5643/14 **אחמד עיסא נ' מדינת ישראל** (23.6.15) בו נאמר כך:

"... דומה כי ראוי לאפשר פרשנות רחבה דיה להגדרת המונח "אירוע אחד" אשר תשאיר מתחם להפעלת שיקול דעתו של בית המשפט, וזאת הן בשל שיקולי יעילות עבודתו של בית המשפט והן לשם הגשמת תכליתו של תיקון 113 לחוק. בהקשר זה ייאמר, כי קביעת מספר מתחמי עונש שלא לצורך עלולה במקרים מסוימים להביא להעלאת רף הענישה באופן שאינו ראוי, על-ידי פריטה לפרוטות של הרכיבים העונשיים בעניינו של הנאשם ויצירת תחושה לא נוחה של "התחשבות" עמו, העצמה של חומרת מעשיו מעבר למתחייב וחריצת דינו בדרך מלאכותית."

בעניין **דנדיס**, לעילנאמר בסוגיה שלפני כך:

"כידוע, בע"פ 4910/13 **ג'אבר נ' מדינת ישראל** (29.10.14) נקבע, כי מספר עבירות שיש ביניהן קשר ענייני הדוק, הנובע (בין השאר) מסמיכות זמנים, או משום שמדובר בתכנית עבריינית אחת, יהוו "אירוע אחד" (פסקה 5 בפסק דינה של כב' שופטת ד' ברק ארז, וראו גם פסקה 2 בפסק דינו של כב' השופט ע' פוגלמן). ברם, ניצני החקיקה מלמדים על דעת המחוקק כי יישום מבחן זה בפסיקה רחב מן הרצוי, וחותר תחת מטרת סעיף ריבוי העבירות (הצעת חוק העונשין (תיקון 128) (הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה), התשע"ו-2016. התייחסות לדעה זו של המחוקק מצאה ביטוי אף בפסיקה, שם גם נשמעה ביקורת על מבחן "הקשר ההדוק", כמבחן רחב שאינו נותן די משקל לבחינת האירוע מנקודת מבטם של נפעי העבירה אלא סוכם אותם יחד (ע"פ 5669/13 **מזרחי נ' מדינת ישראל** (17.3.16) (להלן - "עניין מזרחי"), פסקה 27 בפסק דינו של כב' שופט נ' סולברג ופסק דינו של כב' השופט נ' הנדל; ת"פ (מחוזי-ים) 44491-08-15 **מדינת ישראל נ' אוחנה** (19.7.16), פסקאות 53 - 57)"

בע"פ 1261/15 **מדינת ישראל נ' יוסף דלאל** (3.9.15) נקבע כך:

"22. כדי לעמוד על עוצמת הקשר שבין העבירות שזמה על בית המשפט לעמוד על נסיבותיו העובדתיות של העניין שלפניו, ולבחון אם יש בהן כדי להצביע על קשר הדוק בין העבירות. נסיבות עובדתיות אלה מהוות "מבחני עזר" לקביעת עוצמת הקשר. במסגרת זו ניתן לבחון, למשל, האם ביצוען של העבירות מאופיין בתכנון; האם ניתן להצביע על שיטתיות בביצוע העבירות; האם העבירות התרחשו בסמיכות של זמן או מקום; האם ביצועה של עבירה אחת נועד לאפשר את ביצועה של העבירה האחרת או את ההימלטות לאחר ביצועה, וכיוצא באלו נסיבות עובדתיות. קיומה של נסיבה אחת או יותר מנסיבות אלו (ואין זו רשימה סגורה) עשוי להעיד על קשר הדוק בין העבירות השונות, המלמד כי באירוע אחד עסקינן. בבחינת הנסיבות העובדתיות, מן ההכרח לבית המשפט להעמיד לנגד עיניו את השאלה האם השקפה על העבירות כעל כמה אירועים תהא מלאכותית, באופן שיגרע ממהות העניין בכללותו, או שלא ישקף את סיפור המעשה כהווייתו".

יש גם מקרים שבהם בתי המשפט בחרו שלא להכריע בשאלה, האם יש לסווג את המקרה כאירוע אחד או כמה אירועים, כאשר לעמדת בית המשפט, לשאלה מתי מדובר באירוע אחד ומתי במספר אירועים, אין "תשובת מחשב", והיא תלויה בנסיבות המקרה ובמבטו הכולל של בית המשפט על הפרשה. לשיקול הדעת נודע מקום מובהק, וביהמ"ש ישקול אם צריך הוא להיכנס ל"פרטנות חשבונאית" או לקבוע שורה תחתונה ראויה: דנ"פ 2999/16 **ערן מזרחי נ' מדינת ישראל** (22/05/16).

במקרה דנן קיימים שיקולים לכאן ולכאן. מחד גיסא, מבחינת הזמן המקום וההקשר -מדובר בכמה אירועים. האישום הראשון התרחש ביום 14.10.15 ובסמוך לכך, באבו דיס ובשכונת נג'דה בנסיבות הקשורות למותו של המפגע אהמד אבו שעבאן. האישום השני התרחש כשבועיים לפני כן, דהיינו בסוף 9/15, בראס אל עמוד במסגרת הפרות סדר כנגד כוחות הביטחון. האישום השלישי התרחש ביום 5.10.15 בשעפט ובעיסוויה בהקשר של מותו של המפגע פאדי עלון. מאידך גיסא, הגם שהאישומים לא בוצעו ברצף, הם בוצעו בסמיכות זמנים יחסית ובפרק זמן של כשלושה שבועות.

כמו כן, הגם שכל האישומים עניינם השתתפות בהתפרעויות בדרך זו או אחרת, אין קשר בין האירועים, אין מדובר בתוכנית עבריינית אחת, ומדובר באירועים שונים לחלוטין מבחינת הרקע והנסיבות. לכן סבורני, שיש לקבוע מתחם ענישה לכל אישום בנפרד. עם זאת, יש לקבל את עמדת המאשימה שיש ליתן פסק דין אחד כולל, וזאת מהטעם שצבירת עונשים בגין העבירות מגיע למספר רב של שנים שספק אם עומד הוא בעקרון ההלימה.

מתחם הענישה

בשלב זה על בית המשפט לקבוע את מתחם הענישה הראוי בהתחשב בעבירה ובנסיבות הקשורות בביצועה; כעולה מסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, מתחם הענישה יקבע בהתאם לעיקרון ההלימות ועל מנת ליישמו יתחשב ביהמ"ש בשלושה אלה: **ראשית**, בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ובמידת הפגיעה בו; **שנית**, במדיניות הענישה הנהוגה; **ושלישית**, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כמפורט בסעיף 40ט (הנסיבות המפורטות שם הן מגוונות. יש שבכוחן להשפיע לקולא או לחומרה; יש שלקולא בלבד; ויש שלחומרה בלבד).

הערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות ומידת הפגיעה בהם

הערכים המוגנים שנפגעו הם השמירה על שלומם וביטחונם של כוחות הביטחון, ההגנה על שלטון החוק והסדר הציבורי. הנאשם פגע בערכים מוגנים אלו לפגיעה חמורה, לא רק בעצם הסיכון שיצרו לאנשי כוחות הביטחון, אלא גם ביציאתו חוצץ נגד רשויות החוק והאכיפה.

מדיניות הענישה הנהוגה

ראשית, יש לבחון את העונש שקבע המחוקק לצד העבירות:

בעבירה של סיוע לייצור נשק - עבירה לפי סעיף 144(ב2) בצירוף סעיף 31 לחוק, מאסר 15 שנים.

בעבירה של הצתה - בנסיבות של סעיף 448 (רישא) לחוק, מאסר של 15 שנים. ובנסיבות של סעיף 448 (סיפא) לחוק, מאסר של 20 שנים.

ניסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות - עבירה לפי סעיף 274(1), (2) בצירוף סעיף 25 לחוק, מאסר עד 5 שנים.

התפרעות - עבירה לפי סעיף 152 לחוק, מאסר שנתיים.

הפרעה לשוטר בנסיבות מחמירות - עבירה לפי סעיף 275 לחוק, מאסר של 5 שנים.

דהיינו, העונש שקבע המחוקק לצד העבירות נע על טווח רחב של ענישה, החל משנתיים בגין עבירת התפרעות ועד עשרים שנה בעבירת הצתה.

שנית, יש לבחון את מדיניות הענישה הנהוגה. במסגרת זו בחנתי את האסמכתאות שהגישו הצדדים.

ת.פ. (מחוזי-י) 21035-11-15 מדינת ישראל נ' חמזה נגאר (31.7.16)

הנאשם הורשע ב-2 אישומים של הפרות סדר במסגרת בהסדר טיעון. באישום הראשון הנאשם הורשע בעבירה של ניסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 274(1)(2) בצירוף סעיף 25 וסעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - החוק). באישום השני הנאשם הורשע בעבירה של יידוי אבן לעבר כלי תחבורה, לפי סעיף 332א(א) בצירוף סעיף 29 לחוק, ועבירה של התפרעות, עברה לפי סעיף 152 לחוק. ביהמ"ש המחוזי קבע מתחום ענישה הולם הנע בין 12-30 חודשי מאסר בפועל, ואילו באישום השני נקבע מתחום ענישה הנע בין 20-45 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט הטיל על הנאשם 28 חודשי מאסר בפועל ו-6 חודשי מאסר על תנאי. הוגש ערעור על חומרת העונש אשר נדחה לאחר שבית המשפט העליון לא מצא להעתר לערעור ואף קבע, שהעונש שהוטל על המערער מוצדק: ע"פ 4324/16 חמזה נגאר נ' מדינת ישראל (31.7.16).

המקרה שלפני חמור יותר בשל כך שהוא מחזיק 3 אישומים, וגם בשל כך שהוא מחזיק יותר עבירות ובשל חומרת העבירות, כך שעולה שבמקרה שלפני יש להטיל על הנאשם עונש של מאסר בפועל העולה על 28 חודשי מאסר.

עפ"ג (מחוזי-י) 38296-07-16 מדינת ישראל נ' עליאן (2.8.16)

הנאשמים הורשעו במסגרת כתב אישום מתוקן בעבירה של ניסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 274(2), (3) לחוק, ובעבירה של התפרעות, עבירה לפי סעיף 152 לחוק. בימ"ש שלום קבע, כי מתחם הענישה ההולם נע בין 5 ל-10 חודשי מאסר בפועל, והטיל על הנאשם 1 - 6 חודשי מאסר בפועל; ועל הנאשם 2 - 8 חודשי מאסר בפועל. בערעור התקבלה טענת המאשימה, כי ביהמ"ש קמא שגה הן בקביעת מתחם הענישה והן בקביעת העונש המתאים לנאשם 2. נקבע, כי ככל שלא מדובר באירוע מתוכנן או המוני, שלא היו מעורבים בו רעולי פנים ולא נגרם נזק לרכוש או לאדם, יש להעמיד את הרף העליון של מתחם הענישה על 24 חודשי מאסר בפועל. הגם שלגבי נאשם 1 נאמר, כי העונש מקל יתר על המידה, לא מצא ביהמ"ש העליון להתערב בו. לגבי הנאשם 2, שלו הרשעה קודמת בעבירות דומות בגינה נגזר עליו עונש מאסר בפועל בשנת 2013 והוא לא הורתע ממנו ועבר עבירות נוספות, הועמד עונשו על 12 חודשי מאסר בפועל. כאמור לעיל, המקרה שלפני חמור יותר בשל כך שהוא מחזיק 3 אישומים, ובשל כך שהוא מחזיק יותר עבירות ובשל חומרת העבירות. בנוסף, גם אם האישום השני לא היה בגדר אירוע המוני, היו בו משתתפים נוספים, והוא חמור יותר שכן מדובר באירוע מתוכנן והנאשם היה רעול פנים. האישום 3 חמור יותר, שכן היה מדובר באירועים המוניים. לאור ע"פ 4324/16 **חמזה נגאר** הרף המקסימלי צריך להיות גבוה מ- 24 חודשי מאסר בפועל.

ת"פ 40201-02-16 מדינת ישראל נ' אבו עוויס (11.7.16)

הנאשם הורשע במסגרת כתב אישום מתוקן בעבירה של ניסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 274(2) ו-274(3) לחוק, ובעבירה של התפרעות, עבירה לפי סעיף 152 לחוק. בימ"ש שלום קבע, כי מתחם הענישה ההולם נע בין 5 ל-17 חודשי מאסר בפועל, והטיל על הנאשם 7 חודשי מאסר בפועל. המתחם נקבע בשים לב לכך שלעומת פרשת עליאן, לעיל, במקרה זה היה מדובר בהפרות סדר המוניות במספר מוקדים, ובהשתתפות רעולי פנים, והיו פגיעות בשוטרים. גזר הדין ניתן לפני ע"פ (מחוזי י-ם) 38296-07-16, לעיל, ולכן נראה, כי מתחם הענישה שנקבע בבימ"ש קמא נמוך מדי, בפרט בשים לב לקביעת בית המשפט המחוזי בעניין עליאן, שמתחם הענישה ההולם ינוע בין 5 ל- 24 חודשי מאסר בפועל, במקרים שמדובר באירוע שאינו המוני או מתוכנן, שלא היו מעורבים בו רעולי פנים ולא נגרם נזק לרכוש או לאדם.

ת.פ. 525-06-15 מדינת ישראל נ' באסל סיאד (20.9.15)

הנאשמים הורשעו במסגרת כתב אישום מתוקן במספר רב של אישומים שעניינם פגיעה ביהודים המתגוררים בשכונת א-טור במזרח ירושלים, וכן בהתפרעויות והפרות סדר.

הנאשמים הורשעו בעבירות שונות, שמהם רלבנטיים למקרה שלפני אישומים 2-12 בלבד. בית המשפט המחוזי קבע את מתחמי הענישה כדלקמן:

באישומים בהם נזרקו אבנים ובקבוקי תבערה, כאשר בחלקם השליך הנאשם רק אבנים ובחלקם השליך גם בקבוקי תבערה - מתחם העונש לגבי כל אישום נקבע כנע בין 20 עד 45 חודשי מאסר.

באישומים בהם הושלכו אבנים (ובאחד מהם זיקוק), והנאשם השליך אבנים - מתחם העונש לגבי כל אישום נקבע כנע בין 12 עד 30 חודשי מאסר.

יש ליתן את הדעת לכך, שהעונשים הכוללים שהוטלו - שש וחצי שנים על הנאשם 1 וחמש וחצי שנים על הנאשם 2, הושתו גם בגין עבירות חמורות הקשורות בפגיעה ביהודים: חבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329(1) לחוק; עבירה של פגיעה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 334 בנסיבות 335(א)(1)+(2) לחוק; וריבוי עבירות של התפרעות לפי סעיף 152 לחוק. אין דרך לדעת במדויק מתוך העונש הכולל שהוטל, את תקופות המאסר שהושתו בגין אותן עבירות שהן דומות למקרה שלפני.

ת.פ. (י-ם) 2579/14 מוחמד פרחאן נ' מדינת ישראל (25.5.15)

ביחס לעבירות של השתתפות בייצור ויידיוי בקבוקי תבערה, הפנתה המאשימה לת.פ. 2579/14 בו המערער הורשע, על-פי הודאתו, בעבירות של קשירת קשר לפשע, ייצור נשק וחבלה בכוונה מחמירה. בית המשפט המחוזי הטיל על המערער עונש מאסר בפועל לתקופה של שש שנים וחצי. ערעור שהוגש נדחה (ע"פ 2579/14 מוחמד פרחאן נ' מ"י (25.5.15)), אם כי ביהמ"ש של ערעור ציין שהעונש נוטה לרף העליון של מתחם הענישה, אך אינו חורג ממדיניות הענישה הנוהגת באופן המצדיק התערבות.

ת.פ. 20811-11-15 מדינת ישראל נ' אסלם נגאר (19.5.16)

ב"כ הנאשם הפנה לת.פ. 20811-11-15 בו הנאשם הורשע במסגרת הודאתו בהסדר טיעון בעבירות הבאות: ניסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות (שלוש עבירות), עבירה לפי סעיף 274 (1), (2) בצירוף סעיף 25 לחוק; ייצור נשק, עבירה לפי סעיף 144(ב) לחוק; נשיאת נשק, עבירה לפי סעיף 144(ב) לחוק (שתי עבירות); חבלה בכוונה מחמירה, עבירה לפי סעיף 329(2) לחוק (שתי עבירות); יידיוי אבן לעבר כלי תחבורה, עבירה לפי סעיף 332(א) לחוק; התפרעות, עבירה לפי סעיף 152 לחוק. בת.פ. 20811-11-15, שהוא חמור יותר מהתיק שלפני נגזרו לאחרונה 30 חודשי מאסר בפועל.

ניתן לאבחן את ת.פ. 20811-11-15 הנ"ל מהתיק שלפני: הגם שהצדדים טענו שם שמדובר באירועים נפרדים, הם טענו למתחם ענישה כולל אחד ולא ביחס לכל אירוע ואירוע, כמו כן, גילו של הנאשם היה שונה, שם הנאשם היה צעיר-בגיר, ולכן אין ללמוד מת.פ. 30811-11-15 הנ"ל לעניינו.

עיון בפסיקה נוספת של בתי המשפט מעלה, כי ניתן למצוא טווח רחב יחסית של עונשים לגבי העבירות מושא תיק זה.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירות

ישנם שיקולים נוספים אליהם יש להתייחס בעת קביעת מתחם העונש ההולם כדלקמן:

התכנון שקדם לביצוע העבירה - באישום 2 יש אלמנט של תכנון בכך, שהנאשם נפגש עם אחרים לצורך הפרות סדר. הנאשם לא עבר עבירות של הפרות סדר, לפחות חלקן, באקראי, והן חזרו נשנו ורק בדרך מקרה לא הביאו לתוצאות קשות. לאור מצב דברים זה מתחייבת שהייתו מאחורי סורג ובריה לתקופה ממושכת ע"פ 4324/16 **חמזה גאר נ' מדינת ישראל (31.7.16)**. מאידך, באישום 3 נעדר אלמנט התכנון ועולה כי הנאשם הצטרף להפרות סדר קיימות ללא

אלמנט של תכנון.

חלקו היחסי של הנאשם והנזק שצפוי היה להגרם מהעבירה - מדובר בעבירות בצוותא, כאשר חלקו של הנאשם באישום הראשון והשלישי הוא מופחת. כפי שביטא את הדבר כב' הנשיא השופט פרקש ב ת.פ. 609-12-15 **מדינת ישראל נ' דנדיס** (22.9.16) סעיף 26.2, אין להפחית מחלקו של הנאשם, שבכל האישומים נהנה ממעטה האנונימיות שהתפרעות הרבים מספקת. באישום השני היה הנאשם רעול פנים דבר שיש לזקוף לחומרא.

הנזק שהיה צפוי להגרם מביצוע העבירות עולה מעצם מהותן של העבירות עצמן, שטבוע בהן פוטנציאל לנזק רב, וכבר היו מקרים מעולם. העובדה שלא היה נזק אינו מפחית מחומרת מעשיו של הנאשם, אשר ביחד עם אחרים יצר סיכון ממשי לחיי אדם. יש לתת את הדעת גם למצב המיוחד השורר בעיר ירושלים מזה זמן ולעובדה כי מדובר ב"מכת עיר" הגם שהנסיבות במקרה זה אינן מן החמורות ביותר. מנגד גם לפי התרשמות שירות המבחן הנאשם חווה לחץ מוגבר מהסביבה החיצונית להשתתף בהפרות הסדר ובכל מקרה אין טענה כי הנאשם היה מוביל באירועים.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

הנאשם כמעט בן 24, נסיבות חייו אינן קלות. הוא עובד מגיל צעיר לאחר שנשר מהמסגרת החינוכית. הוא נעדר רשתות תמיכה מספקות ונעדר תחושת מסוגלות כללית. נסיבות אישיות אלה יש לשקול לקולא. לקולא יש לשקול גם את העובדה שאין לנאשם עבר פלילי קודם, כי הנאשם הודה בביצוע העבירות וחסך זמן שיפוטי ציבורי יקר. אם החלטתי שלא להחמיר עם הנאשם במלוא חומרת הדין היה זה בעיקר בגלל עובדה אחרונה זו.

הנאשם הביע חרטה בפניו והתרשמתי כי החרטה אותה הביעה היא כנה. בקביעת העונש בתוך המתחם יש להתחשב לקולא בהודאתו של הנאשם ובכך שחסך זמן שיפוטי ציבורי יקר, וכן לעובדה, כי לנאשם אין עבר פלילי קודם. עם זאת, יש להתייחס להתרשמות שירות המבחן בדבר קיומו של סיכון להישנות התנהגות פורצת גבולות בעתיד. בכל מקרה אין במקרה דנן נסיבות המצדיקות חריגה ממתחם הענישה.

לאחר ששקלתי את נסיבות ביצוע העבירות וחומרתן, הערכים החברתיים שנפגעו ובהתחשב במדיניות הענישה הנוהגת, **אני קובע את מתחם העונשים כדלקמן:**

לגבי האישום הראשון - בין 24 ל- 48 חודשי מאסר בפועל.

לגבי האישום השני - בין 12 לבין 30 חודשי מאסר בפועל.

לגבי האישום השלישי - בין 12 לבין 30 חודשי מאסר בפועל.

כפי שנקבע בע"פ 3582/13 **סעד נ' מדינת ישראל** (29.1.14):

"גזירת עונש אינה מתבצעת לפי נוסחה אריתמטית".

עמוד 11

אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. העונש המצטבר בגין כל העבירות יהיה 45 חודשי מאסר בפועל, וזאת מיום מעצרו ביום 26.10.15.
- ב. מאסר על תנאי של 18 חודשים, ואולם הנאשם לא ישא בעונש זה אלא אם כן יעבור תוך תקופה של 3 שנים מיום שחרורו עבירות דומות בהן יורשע.
- ד. לנוכח גילו הצעיר של הנאשם, נסיבותיו האישיות ותקופת המאסר, לא מצאתי להטיל קנס.
- ג. המזכירות תמציא העתק גזר הדין לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ה' חשוון תשע"ז, 06 נובמבר 2016, במעמד הצדדים.